

Olga Arizmendiarrjeta Urriategi
Eibar, Gipuzkoa (1932)

Aurkibidea

Biografia

Zintak

AB-018

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** ...eta kitto!, Euskara elkarteak - Laspiur, Kontxa - Muruamendiaraz, Amaia - Ugarteburu, Mireia
- **Data:** 1989-11-13
- **Iraupena:** 64 min
- **Euskarria:** Audio digitala
- **Kodifikatzailea:** Gaston Balerdi, Izaskun

Pasarteak

1. Arizmendiarrjetaren ogibidea gerra aurretik

- **Erref:** AB-018/001
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:09

- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

11-12 urterekin akabatzaile ogibidea ikasi zuen Santi Arizmendiarrietak, Olgaren aita, Urizarren tailerrean. Kooperatiba sozialistan eta institutuko bedel moduan ere jardun zuen lanean.

2. Santi Arizmendiarrietak gerra garaian

- **Erref:** AB-018/002
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:01:09. **Bukatu:** 00:03:31
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Hornidura komisario izendatu zuten gerra hasi zenean. Eibar hartu zuten egun berean Bilbora bidean zen. Hanka hautsi zuen egun hartan eta ondorioz denbora luzez ibili zen herren. Atxilotu zutenean Duesoko kartzelara eraman zuten. Langileen batailoian behartutako lanak egiten jardun zuen frontean geroago eta, azkenik, Ondarretako kartzelara eraman zuten.

3. Toribio Etxebarria, esperanto irakaslea

- **Erref:** AB-018/004
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:03:45. **Bukatu:** 00:04:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:

Toribio Etxebarria izan zen aitaren esperanto irakaslea. Gutun bidezko harreman estua izan zuten; esperantoz ere idatzi izan zizkioten gutunak elkarri. Juanito San Martinekin ere izan zuen harremana.

4. Esperantoa irakasten zen Klub Deportiboan

- **Erref:** AB-018/006
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:05:33. **Bukatu:** 00:06:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:

Gerraostean, Esperantoa irakasten hasi zen Eibarko Klub Deportiboan. Esperantoak indar handia hartu zuen sasoi hartan. 11-12 pertsonako taldea osatu zuen.

5. Alderdi politikoak eta elkarteak gerra aurretik

- **Erref:** AB-018/010
- **Iraupena:** 0:03:16. **Hasi:** 00:11:04. **Bukatu:** 00:14:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:

Kooperatiba Sozialista Ifarkalen egon zen. "Zirkulua" (Círculo Tradicionalista) baino lehenago Bide-Onera kooperatiba ere ezagutu zuen. Eraikin beraren goiko solairuetan, STV sindikatua, Batzokia eta, azken solairuan, Emakume Abertzale Batza.

6. Politika kontuez kezkatuta beti

- **Erref:** AB-018/011
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:14:20. **Bukatu:** 00:15:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan

Laburpena:

Lagunartean ibiltzea gustuko zuen Santik. Garai hartan oraindik ez zegoen txikiteorako ohiturarik; ardoa eskatu eta tabernan eserita egon ohi ziren gizonezkoak. Gizon serioa zen Arizmendiarieta. Politika kontuez kezkatuta ageri zen beti.

7. Langileen batailoian pare bat urtez

- **Erref:** AB-018/017
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:21:18. **Bukatu:** 00:22:24
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Pare bat urtez igaro zituen Santik frontean, langileen batailoian, behartutako lanak egiten. Bilbora etortzeko baimena izan zutela eta zaintzarik gabe ere etortzeko aukera izan zutela kontatzen du haren alabak baina, itzuli ezean, lankideak fusilatzeke mehatxupean izan zela dio.

8. Pertsona beldurtia izan arren borrokaldian aktiboa zen

- **Erref:** AB-018/019
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:25:04. **Bukatu:** 00:25:53
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

1934ko Iraultza. Oso gizon ausarta ez izan arren, gaztetasunak eman zion, Olgaren ustez, 1934ko iraultzan parte hartzeko kemena. Dendako erakusmahaiaren azpian gordetzen zuen lehergailuak sortzeko materiala.

9. Iraultzak hildakoak eragiteak sumintzen zuen

- **Erref:** AB-018/022
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:28:49. **Bukatu:** 00:29:54
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

1934ko urriko iraultzan Urizar hil zuten. Aitari ez zitzaion batere gustatu hildakoak egotea. Klean, basapiztien moduan ibiltzen zirela iruditzen zitzaion.

10. Gerraosteko Eibar: aisialdirako aukera desberdinak

- **Erref:** AB-018/025
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:32:18. **Bukatu:** 00:33:41
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Inguruko herrietako jende asko (mutilak batez ere) Eibarrera etortzen zen aisialdian. Bolatokia zabaldu zuteneko jende-ilara luzeak. Mutilak kunbura (ur presa) joaten ziren igerian egitera.

11. Soldadu alemanak Eibarren

- **Erref:** AB-018/026
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:33:41. **Bukatu:** 00:35:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Nahiz eta Gernika gorriek bonbardatu zutela esaten tematzen ziren garai hartan, soldadu alemanak Eibarren egon zirela baieztatu dezakeela dio Olgak. Haur guztiak ibiltzen ziren haien kamioien atzetik, banatzen zituzten txokolate-bonboiak lortzeko asmoz.

12. Santi Arizmendiarrietaren argitalpen bakarra

- **Erref:** AB-018/027
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:35:30. **Bukatu:** 00:37:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:

Santi Arizmendiarrietak liburu bakarra argitaratu zuen: "Mis tiempos en la guerra". Idazteko makinarekin jarduten zuen egunero. Juan de los Toyos-ek animatu zuen liburua idaztera. Gero, Toribio Etxeberriak eskatuta argitaratu zuen. Esperantoz idatzitako gutun asko gordetzen dira.

13. Gerraren miseriarekin jabetu ez

- **Erref:** AB-018/028
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:37:42. **Bukatu:** 00:38:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Santi Arizmendiarrietak gerrari buruz gordetzen zituen oroitzapenak ez ziren hain txarrak. Etxetik kanpora pasa zuen denbora gehien eta, behartutako lanak egiten nahiz preso zegoela jaten ematen ziotenez, egoera eskasarekin jabetu ere ez zela egin dio haren alabak. Jasandako hotza izango zen agian oroitzapenik latzena.

14. Goitarrak eta behetarrak Eibarren

- **Erref:** AB-018/029
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:38:42. **Bukatu:** 00:40:25
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Elizatik gorakoen eta elizatik beherako eibartarren arteko desberdintasunak. Goitarrak eta behetarrak Eibarren: gizarte banaketa.

15. Oso presente zegoen musika Eibarren gerra aurrean

- **Erref:** AB-018/032
- **Iraupena:** 0:03:19. **Hasi:** 00:49:19. **Bukatu:** 00:52:38
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

Amari entzundako gerra aurreko ihauterien inguruko kontuak. Elkarrizketatzaileak, Kontxa Laspiurrek, "Kaldereruen" abestia kantatzen du (gazteleraz). Gerra aurrean musika ekitaldi asko antolatzen zen Eibarren: bi

musika banda zeuden, koroa, orfeoia, otxoteak, zarzuelak... Juanito Gisasola, Ramon Sarasua, Mugerza. Areto desberdinak: "Pabelloia", Saloia.

16. Esperantisten Gipuzkoako ordezkaria

- **Erref:** AB-018/034
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:54:07. **Bukatu:** 00:56:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:

Santi Arizmendiarieta esperantista taldearen Gipuzkoako ordezkaria zen. Bisita asko jasotzen zituen kargu hau zuela eta, atzerritarrenak sarri. Toribio Etxeberriarekin ikasi zuen esperantoa, Toribiok berak baino errazago.

17. Entsalada-tomatea gaztelarrena

- **Erref:** AB-018/037
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:59:02. **Bukatu:** 01:01:32
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Gerraostean goserik ez du pasa: neguko igandeetan babarrunak jan ohi zituzten. Entsalada-tomatea gaztelarren jakitzat zuten eta ez zegoen hura jateko ohiturarik. Uraza berriz, azukrearekin jaten zutela dio. Barraskiloak eta gaztaina erreak Gaztañerre egunerako

18. Gaztañerre eguna Eibarren

- **Erref:** AB-018/038
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 01:01:32. **Bukatu:** 01:03:15
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak

Laburpena:

Eibarko Gaztañerre eguna noiz den zehazteko eztabaida betidanik egon dela diote. Egun, Domu Santu eguna igaro eta bigarren astelehenean ospatzen omen da. Afari berezia egoten zen etxean egun horretan eta frontoian, dantzaldia egoten zen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-07-06

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com